

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie máj 2012

II. senát

Nález:

spisová značka	II. ÚS 176/2010
súdca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	6. marec 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 22 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv vydaním príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky bývalým Špeciálnym súdom Pezinok–pracovisko Banská Bystrica, t. č. Špecializovaný trestný súd Pezinok.</p> <p>Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že bol vypočutý ako svedok vyšetrovateľom na odbore boja proti korupcii – Úradu boja proti korupcii – Prezídia Policajného zboru. Svedecký výsluch sa týkal trestnej veci vedenej proti obvineným J. M. a spol. pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 a 2 písm. b), zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 a zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona.</p> <p>V rámci uvedeného výsluchu sa od vyšetrovateľa dozvedel, že značný počet jeho telefonických hovorov (bez ohľadu na to, či bol volaný alebo volajúci) bolo odpočúvaných. Niektoré odpočúvané a na zvukový záznam zachytené rozhovory mu vyšetrovateľ aj prehral, pričom požadoval od sťažovateľa určité vysvetlenia v súvislosti s obsahom týchto odpočúvaných telefonických hovorov.</p> <p>Na základe príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky došlo k odpočutiu celého radu telefonických hovorov medzi sťažovateľom ako svedkom a J. M. ako obvineným. Uvedený príkaz mal byť vydaný v zmysle § 115 a nasl. Trestného poriadku, teda po začatí trestného stíhania.</p> <p>Podľa názoru sťažovateľa ochrana tajomstva správ podávaných telefónom je súčasťou širšej kategórie, ktorou je ochrana súkromia. Keďže v rámci trestného konania bol sťažovateľ svedkom, ktorý nemá právo nahliadnuť do trestného spisu, bolo iba vecou náhody, či na základe vyhodnotenia odpočutých telefonických rozhovorov bude alebo nebude vyšetrovateľom ako svedok vypočutý a či bude alebo nebude vyšetrovateľom informovaný o tom, že sa jeho telefonické hovory odpočúvali. Vyšetrovateľ v rámci výsluchu ani neposkytol nevyhnutné údaje potrebné na to, aby mohol uplatniť svoje právo na preskúmanie oprávnenosti zásahu do jeho práva na súkromie. Neposkytol mu ani poučenie o možnosti (práve) o preskúmanie požiadať.</p> <p>Podľa sťažovateľa právna úprava odpočúvania telefonických rozhovorov nezodpovedá garanciam čl. 22 ústavy a čl. 8 dohovoru, nie je ani možné považovať vykonané zásahy do jeho práva na súkromie za súladné s ústavou, resp. dohovorom. Je to tak tým viac, že nie sú vytvorené ani len základné inštitucionálne podmienky na to, aby sa odpočúvaná osoba (ktorá nie je stranou v trestnom konaní) mohla o zásahu dozvedieť, mala právo, a to právny titul zásahu (príkaz na odpočúvanie) si prečítať a oboznámiť sa s jeho odôvodnením. Nie je zabezpečené ani príslušné poučenie pre takúto osobu o jej</p>

	právach v súvislosti s vykonaním zásahu.
ratio decidendi	<p>Z pohľadu ústavného súdu je potrebné predovšetkým konštatovať, že sťažovateľ vypovedal ako svedok v prípravnom konaní v trestnej veci proti obvineným J. M. a spol. Ako svedok bol náležite poučený o predmete výsluchu a samotný výsluch sa týkal predovšetkým obsahu odpočutých telefonických hovorov (v tom čase) obvineného J. M. a sťažovateľa. Zároveň boli sťažovateľovi prehrané zvukové záznamy a predložené aj prepisy týchto odpočutých telefonických hovorov. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ mal už pri výsluchu dostatočné informácie o tom, že boli odpočuté jeho napadnuté telefonické hovory vedené s obvineným.</p> <p>S prihliadnutím na uvedené skutočnosti vyplývajúce z ústavným súdom získanej zápisnice o výsluchu sťažovateľa, nie je možné akceptovať tvrdenie sťažovateľa, že rozhodujúce skutočnosti potrebné na to, aby požiadal o preskúmanie oprávnenosti zásahu do jeho súkromia, sa sťažovateľ dozvedel len týždeň pred podaním tejto ústavnej sťažnosti.</p> <p>Ústavný súd si zo súvisiaceho spisu overil, že sa tak stalo v skutočnosti najneskôr už v deň výsluchu. Predmetnú sťažnosť podal sťažovateľ ústavnému súdu osobne v čase, keď už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom, preto sa ústavný súd už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti.</p> <p>Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť posúdiť ako návrh podaný oneskorene.</p> <p>Sťažnosti sťažovateľa nevyhovuje.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 126/02

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	II. ÚS 484/2011
súdca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	12. apríl 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľky namietali porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o náhradu za dočasné užívanie nehnuteľnosti a zmluvné majetkoprávne vyrovnanie zabratej časti nehnuteľnosti, ktoré začalo v roku 1998.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v napadnutom konaní môže predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci s viacerými účastníkmi konania, avšak doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci. Po právnej stránke pritom vec nemožno považovať za zložitú, čo napokon potvrdil aj sám predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľiek v preskúmanom konaní, ústavný súd nezistil také významné okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom, aj keď nešlo pozornosť ústavného súdu, že sťažovateľky sa obrátili na okresný súd nie celkom kvalifikovaným návrhom na začatie konania, ktorý museli opakovane doplňovať a upresňovať, pričom kvôli odstraňovaniu týchto nedostatkov nemohol okresný súd vždy plynulo postupovať. Okrem uvedeného sťažovateľky nereagovali vždy riadne a včas na výzvy súdu z januára.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a predovšetkým poukazuje na to, že trvanie tohto konania už viac ako 13 rokov je neprimerané, aj keď napadnuté konanie bolo od februára 2004 do novembra 2011 prerušené.</p>

	<p>Za obdobie viac ako sedem rokov prerušenia konania však okresný súd objektívne nemohol postupovať vo veci, pretože v prerušovanom konaní nemohol vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým nemohlo dôjsť k naplneniu účelu označeného základného práva tak, ako to už bolo uvedené.</p> <p>Okresný súd bol v danej veci nečinný od júna 1999 do novembra 2000 (šestnásť mesiacov), od februára 2001 do septembra 2001 (sedem mesiacov) a od januára 2002 do septembra 2002 (osem mesiacov). Uvedený postup okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľný, pretože počas najmenej dvoch rokov a siedmich mesiacov súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľky v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzali.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že v napadnutom konaní došlo k priet'ahom, ktoré neboli spôsobené zložitou vecou ani správaním účastníkov konania, ale v dôsledku postupu súdu.</p> <p>Okresný súd porušil základné právo sťažovateľiek, aby sa ich vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje konať bez zbytočných priet'ahov. Sťažovateľkám priznáva primerané finančné zadostučinenie každej v sume po 2 000 €.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 485/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález - vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>18. apríl 2012</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o určení vlastníctva k nehnuteľnosti, ktoré začalo v roku 1991. Ústavný súd už o napadnutom konaní rozhodol nálezhom č. k. II. ÚS 532/2010-70 z 10. marca 2011.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v napadnutom konaní (určenie vlastníctva k nehnuteľnosti) môže predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci s viacerými účastníkmi konania, avšak doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci. Po právnej stránke pritom vec nemožno považovať za zložitú.</p> <p>2. Ústavný súd nezistil žiadne významné okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na ťarchu sťažovateľa pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom, i keď je pravdou, že sťažovateľ neprejavil osobitný záujem o priebeh napadnutého konania, veď ani raz sa nezúčastnil na pojednávaniach („informácie“ o konaní získaval „prostredníctvom svojej sestry“, tiež účastnícky konania).</p> <p>3. Vzhľadom na celkovo neobyčajne dlhé trvanie napadnutého konania možno prisvedčiť sťažovateľovi, že v danom prípade „o prerokovaní veci v primeranej lehote po takmer dvoch desiatkach rokov už hovoriť nemožno“.</p> <p>Obdobia nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných alebo iných ospravedlniteľných dôvodov treba považovať za zbytočné priet'ahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné.</p> <p>Okresný súd v namietanom konaní porušil základné právo sťažovateľa, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1</p>

	Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Okresnému súdu prikazuje konať bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd SR: II. ÚS 532/2010

Spracovala: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.